

VELIKA BRITANIJA

(seminarska naloga)

POVZETEK

Med koncem 15. st. in sredino 18. st. je Anglija postala Velika Britanija. Do 1763 se je Britanija razvila v vodilno silo v Evropi in na svetu in imela velikanski kolonialni imperij. Velika Britanija je ustavna monarhija. Združeno kraljestvo obsega otok Velike Britanije, SV. del otoka Irska in več kot 4000 manjših otokov.

Prvi narodi, ki so živeli v državi so bili KELTI nato pa RIMLJANI. Leta 55 pred našim štetjem je Julij Cezar zavzel Veliko Britanijo, vendar je moralo preteči 100 let, da so se njegove legije izkrcale na južno angleško obalo in spremenili to področje v veliko mesto. Med tem so se menjavali številni monarhi. (Henrik VIII., Elizabeta I., Karel I.). Velika Britanija ima še danes kraljevo družino. Glavno mesto je London, ki šteje približno 7926000 prebivalcev. London je hitro spreminjajoče mesto s številnimi znamenitostmi.

Slaba petina delovne sile je zaposlena v industriji (avtomobilska elektronska ...), le 1 % pa v kmetijstvu. Dežela pokriva lastne potrebe po nafti. Velika Britanija je pomemben svetovni trgovini, zato je London eno vodilnih bančnih, finančnih in zavarovalniških središč na svetu. Glavni jezik je angleščina ki se je razvijala več stoletij in prinašala različne oblike jezika.

Kazalo

POVZETEK	2
-ZGODOVINA	4
-DRŽAVNA UREDITEV	6
Večja mesta	6
Velikost mesta	6
LONDON- glavno mesto	7
London danes	7
London nekoč	7
-GOSPODARSTVO	8
-GEOGRAFIJA	9
-NARAVNE LEPOTE	9
-RAZVOJ ANGLEŠČINE	11
STARA ANGLEŠČINA	11
SREDNJA ANGLEŠČINA	11
SODOBNA ANGLEŠČINA	12
SIR JAMES MURRAY je bil prvi urednik Oxfordskega slovarja, obkrožen s karticami gesel za monumentalno delo. Po prvem zvezku ki je izšel leta 1884, je Murray predvideval, da bo slovar dokončan v dvajsetih letih. V resnici pa je bil dokončan leta 1928, kakih petdeset let o Murrayevem začetku	12
ANGLEŠČINA V SVETU	13
Zaključek	14

Kazalo slik:

Slika 1: London gete	5
Slika 2: Londonski park	10
Slika 3: Muzej London	14

Kazalo tabel:

Tabela 1: število prebivalcev glavnih mest	6
Tabela 2: Glavne reke	9

Kazalo grafov:

Graf 1: Količina glavnih pridelkov	8
---	----------

-ZGODOVINA

Pred prihodom Rimljanov so Britanijo poseljevali Kelti. Julij Cezar je napadel Britanijo 55-54 pr. n.š., vendar so bili večji deli osvojeni in romanizirani šele po 43 n.š. Rimska provinca Britanija, ki na S segala do Hadrijanovega zidu, je obstajala do 5. st. V 5. in 6. st. so iz SV Irske vdirali v S Britanijo Škoti. Ko so njihovi kralji postali tudi kralji Piktov, so bili postavljeni temelji škotske države. Anglosasi so prvič vdrli v Anglijo v 5. st. ter v 7. in 8. st. ustanovili številna kraljestva. Od 8. st. dalje so deželo napadali Vikingi in čeprav jih je kralj Alfred v 9. st. delno zavrnil, so na vzhodu ustanovili svoja kraljestva. Po kratkotrajnem anglo-danskem kraljestvu kralja Knuta in njegovih sinov so 1066 Normani osvojili deželo in ustvarili močno centralizirano monarhijo. Anglija je kmalu postala vodilna sila v imperiju, ki je obsegala tudi velike dele Francije. Za te svoje posesti se je Anglija vojskovala skoraj ves srednji vek. Od 11. st. dalje je bila Škotska vse bolj pod vplivom Anglije. Edvard I. jo je poskušal osvojiti v času sporov za nasledstvo. Po bitki pri Bannockburnu je Robert Bruce utrdil škotsko neodvisnost. Njegov vnuk je bil prvi škotski kralj iz rodbine Stewart. Angleški kralj Henrik II. Je zavladal nad Irsko, vendar pa S dela niso mogli povsem obvladati vse do prihoda protestantskih priseljencev v 16. in 17. st. Wales si je Anglija priključila postopoma, kljub poskusu Llywelyna II. Gwyneddskega v 13. st., da bi ustanovili samostojno valižansko državo.

V srednjem veku so se pogosto spopadali za nasledstvo na angleškem prestolu še zlasti v državljanski vojni med rodbinama York in Lancaster. K vzponu angleške države je prispeval tudi nastanek parlamenta, čeprav je zelo pogosto prihajalo do sporov med krono in premočnim plemstvom; kralj Ivan je moral plemstvu prepustiti velik del oblasti. Do prihoda Henrika VII., začetnika dinastije Tudor, na oblast se je moč plemstva že toliko zmanjšala, da se je Anglija lahko uveljavila kot velesila. V času Henrika VIII. se je začela angleška reformacija. Za vlade njegove hčere Elizabete I. so se v Angliji pomirili verski spori in dežela je začela ustvarjati kolonialni imperij v Novem svetu, kjer so angleški raziskovalci tekmovali s španskimi.

Ko je škotski kralj Jakob VI. postal 1603 tudi angleški kralj Jakob I., sta se obe kraljestvi sicer združili pod enotno krono, vendar je do popolne spojitve prišlo šele po ukinitvi škotskega parlamenta z zakonom o združitvi z Anglijo. Povod za angleško državljansko vojno v času kralja Karla I. so bila nesoglasja o naravi protestantske vere, predvsem pa spori glede pristojnosti parlamenta. Po obdobju Commonwealtha je kralj Karel II. Poskušal uvesti absolutno monarhijo. Poskus Jakoba II., da bi ponovno uvedel katoliško vero, se je končal z njegovim begom in s »slavno revolucijo«, v kateri je prišel na prestol Viljem III. in njegova naslednica kraljica Ana sta se bojevala proti ambicijam francoskega kralja Ludvika XIV., vpletenost Anglije v evropske vojne pa se je nadaljevala tudi po 1714, ko so prišli na prestol vladarji iz hannovrske dinastije.

S kolonialnimi vojnami proti Nizozemski v 17. in proti Franciji v 18. st. se je britanski imperij močno povečal. Leta 1783 so Britanci izgubili ameriške kolonije, ostala jim je samo Kanada in antilski otoki. Kot nadomestilo za to izgubo se je britanski interes preusmeril na Indijo, kjer je velik del podceline prišel pod oblast Vzhodnoindijske družbe. Združeno kraljestvo, ki je nastalo 1801 z združitvijo Velike Britanije in Irske, se je skoraj neprenehoma vojskovalo z revolucionarno in Napoleonovo Francijo; vojne je uspešno zaključilo z novimi ozemeljskimi pridobitvami.

Velika Britanija je dosegla svoj višek v času vladanja kraljice Viktorije. Bila je prva dežela, ki je doživela industrijsko revolucijo. Njeni trgovci so vodili v svetovni trgovini, britanski državniki pa so obvladali svetovno politiko. Britanski imperij je obsegal velik del Afrike, Kanado, Indijsko podcelino in Avstralijo ter Oceanijo. S postopnim širjenjem volilne pravice, ki se je začelo z zakonom o reformi 1832, se je krepila parlamentarna demokracija. Oddaljene kolonije, na primer Kanada in Avstralija, so dobile notranjo avtonomijo, ne pa Irska, v kateri so se razvnela narodna zavedna čustva. Ob koncu 19. st. so začele britansko gospodarsko nadvlado ogrožati ZDA, še bolj pa Nemčija. Kosanje s cesarsko Nemčijo je bilo eden od vzrokov za začetek I. svetovne vojne.

»Stari dominioni« so izšli iz vojne kot avtonomne države, Westminsterski zakon pa je njihovo neodvisnost potrdil. Velikonočna vstaja na Irskem je pripeljala do delitve otoka. V sestavi Združenega kraljestva je ostala samo Severna Irsko, kjer so bili v večini protestanti, vendar so se v 70. in 80. letih 20. st. spet začeli hudi spopadi med katoliškimi republikanci, ki se hočejo združiti z Republiko Irsko, in protestantskimi lojalisti, ki želijo ohraniti vezi z Veliko Britanijo. Za vzdrževanje reda in boj so na Severno Irsko poslali britanske čete.

V II. svetovni vojni je Velika Britanija pod vodstvom predsednika vlade sira Winstona Churchilla igrala pomembno vlogo v zmagi nad silami osi, saj se je 1940 do 1941 sama postavila po robu dotlej nepremagljivi Nemčiji. Po vojni je laburistična vlada Clementa Attleeja vzpostavila »državo blaginje«. Istočasno se je začel britanski kolonialni imperij preoblikovati v Britansko skupnost narodov, v katero se je vključilo okrog 50 neodvisnih držav, začevši z neodvisno Indijo 1947. Ob koncu 80. let 20. st. je bila dekolonizacija skoraj zaključena in Velika Britanija je prenehala biti svetovna velesila, čeprav je obdržala jedrsko oborožitev. Pod vodstvom konzervativne predsednice vlade Margaret Thatcher je potekalo obsežno prestrukturiranje gospodarstva. Leta 1973 se je Velika Britanija priključila Evropski uniji.

Slika 1: London gete

-DRŽAVNA UREDITEV

Velika Britanija je ustavna monarhija brez zapisane ustave. Zgornji dom parlamenta ni voljen in ga sestavlja prek 750 dednih plemičev in plemkinj, prek 20 prizivnih plemičev, prek 370 imenovanih plemičev, 2 nadškofa in 24 škofov anglikanske cerkve. Spodnji dom je sestavljen iz 650 članov, ki jih za 5 let izvolijo na splošnih volitvah. Vladar imenuje predstavnika vlade, ki ga podpira večina v spodnjem domu.

Uradno ime: United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Članstvo: OZN, EU, NATO, WEU, Commonwealth, G7, OECD, KEVS, Svet Evrope

Površina: 244 110 kvadratnih kilometrov

Prebivalstvo: 58 080 000

Glavno in večja mesta: tabela

London: opis mesta

Večja mesta	Velikost mesta
London	7 926 000
Birmingham	1 009 000
Manchester	447 000
Glasgow	689 000
Leeds	722 000
Bradford	478 000
Newcastle	282 000
Liverpool	470 000
Sheffield	531 000
Nottingham	283 000
Edinburgh	439 000

Tabela 1: število prebivalcev glavnih mest

LONDON- glavno mesto

London je hitro spreminjajoče se mesto, v katerem lahko iz dneva v dan vidite in doživite kaj novega, klub temu pa ohranja globok in živahen smisel za zgodovino.

London danes

Lani je London obiskalo 16 milijonov ljudi, kar je dvakrat več, kot ima prebivalcev. Večini, ki se vanj pripelje bodisi z vlakom z letališča Gatwick skozi razvlečena predmestja, bodisi s taksijem z letališča Heathrow v zahodni del mesta ali s podzemno železnico na Piccadilly, se prvi vtis o mestu ne zdi preveč navdihujoč. Ko pridete v mesto, vas morda presenetijo množice ljudi, gost promet, reveži in brezdomni najstniki, ki prosijo za denar ob vznožjih tekočih stopnic v podzemni železnici. Kar se tiče smeti, jih vsako leto odpeljejo tak kup, da bi lahko z njimi zapolnil ves Trefalgerski trg. Pa pustimo slabosti. Odprite oči in odkrili boste mesto z več zelenih površin, kot jih ima večina mest, z dovolj kulture za vsak okus, s kulinarčno ponudbo, ki zajema vse svetovne nacionalne kuhinje, ter z vznemirljivo prihodnostjo, saj nekatere četrti prestolnice dobivajo povsem novo podobo. London je najbolj prazničen ob nedeljah, ko je razmeroma miren in ko poslovneži s prijatelji pijejo pivo v pubu ter grede nato domov večerjat govejo pečenko in jorkširski narastek. London je najlepši spomladi ali zgodaj poleti, ko parke prekrivajo preproge narcis in žafranov. Prijetnega videza je tudi ponoči, še zlasti, če ga gledate z Waterloojskega mostu, od koder se vidijo osvetljeni glavni spomeniki na nabrežju Temze, imenovanem Embankment.

London nekoč

Julij Cezar je Britanijo zavzel leta 55 pred našim štetjem, vendar je moralo preteči še sto let, preden so se njegove legije izkrcale na južni angleški obali in spremenile to področje v veliko mesto (City). Edvard Spovednik se je nato s svojimi četami pomaknil od Citya navzgor in ustanovil Westminster, pri čemer je ponovno zgradil opatijo in kraljevsko palačo. Mesto London se je od njega ločilo, ko so Londončani izvolili svojega lastnega župana in iz mesta napravili trgovsko središče, kar je še danes. Monarhi so se menjavali. Širjenja mesta ni ustavila niti »črna smrt«, kot so imenovali kugo, ki se je razširila leta 1348, in ko je leta 1509 na oblast prišel Henrik VII., je imel London že 50.000 prebivalcev. Henrik, ki je danes znan po tem, da je imel šest žena, je zanetil več stoletne verske spore, ko je deželo zaradi ločitve od svoje prve žene in poroke z Anne Boleyn zapeljal v razdor s papeško oblastjo. Pod vladavino Elizabete I., hčerke Henrika in Anne, je London doživel razcvet književnosti in gledališča: to je bila doba Shakespeara in prvega mestnega gledališča, Globa, ki je bilo zgrajeno leta 1599. Monarhija je na oblast spet prišla leta 1660, ko je Karel II. vzpostavil obdobje politične in ekonomske stabilnosti ter si s tem prislužil vzdevek Veseli monarh. Vendar je leta 1665 mesto zadela še ena kuga in leto kasneje se je majhen požar na Pudding Lane razplamtel v veliki londonski požar, ki je uničil štiri petine mesta. Mesto so obnovili in naslednjih nekaj stoletij se je uspešno razvijalo. Med vladavino kraljice Viktorije so zgradili prvo progo podzemne železnice in prvo železnico, po kateri so se prvi potniki peljali leta 1890.

-GOSPODARSTVO

Slaba petina delovne sile je zaposlena v industriji. Glavne panoge so črna metalurgija avtomobilska, elektronska, elektrotehnična, tekstilna in oblačilna ter letalska industrija. Britanska industrija je močno odvisna od uvoženih surovin. Dežela pokriva lastne potrebe po nafti (iz Severnega morja), ima pa tudi velike zaloge zemeljskega plina. Pridobivanje premoga upada in postaja nerentabilno. Velika Britanija je pomemben dejavnik v svetovni trgovini, zato je London eno vodilnih bančnih, finančnih in zavarovalniških središč na svetu, dohodki iz teh dejavnosti pa veliko prispevajo k deviznemu prilivu. Tudi turizem je zelo pomemben vir deviz. V kmetijstvu je zaposlen le 1% delovne sile, predvsem v živinoreji (govedo, ovce). Njivskih površin je največ na V, kjer so glavni pridelki ječmen, krompir, pšenica in sladkorna pesa. V 70. in 80. letih 20. stoletja se Velika Britanija ni razvijala tako hitro kot druge zahodnoevropske države. Poleg drugih gospodarskih težav jo je pestilo nezaupanje v trdost funta, zadolženost in visoka stopnja nezaposlenosti v nekaterih območjih. Od 1980 leta dalje so privatizirali večino pomembnejše industrije, ki je bila prej v državni lasti.

Graf 1: Količina glavnih pridelkov

-GEOGRAFIJA

Združeno kraljestvo obsega otok Veliko Britanijo, SV del otoka Irske in več kot 4000 manjših otokov. J, V in osrednji deli Anglije so nižinski. Med ilovnatimi dolinami in na razvodjih (na primer med Temzo in Trentom) se dvigajo nizka gričevja in hribovja. Nizko pokrajino V Anglije pokrivajo ledeniški nanosi. Obalna ravnina Lancashira in Cheshire na SZ je druga največja ravnina v Angliji. Polotok na JZ (Devon in Cornwall) je sestavljen iz granitnih višavij. Po sredini S Anglije se vlečejo apneniški Penini, pokriti predvsem z resavami. Wales je pretežno hrobovit, sestavljen iz niza planot, nad katerimi se dvigajo hribovja do 1085 m. visoko (Snowdon). Na Škotskem leži med Škotskim višavjem na S in Južnimi višavji tektonski jarek Osrednjega nižavja, kjer je večina mest, kmetijskih površin in industrije. Zahodno od Škotske ležijo številni otoki Notranjih in Zunanjih Hebridov, severno od nje pa otočji Orkney in Shetland. Na severnem Irskem prevladuje rahlo valovit svet z nižjimi hribovji na obrobju.

<i>Največje reke</i>	<i>Dolžina reke</i>
Severn	345 km.
Temza	346 km.
Trent- Hamburg	297 km.

Tabela 2: Glavne reke

-NARAVNE LEPOTE

Na prvi pogled se središče države ne zdi ravno najprimernejši kraj za opazovanje narave, saj lahko v njem pogosto vidimo le vrabce in golobe. Vendar pa boste morda, če obiščete pravi kraj ali se popeljete le 48 kilometrov iz Londona, odkrili mnoge zanimive vrste rastlin in živali. Celo v kraljevih parkih v središču mesta, kot sta St. James Park in Hyde Park, najdemo veverice in ptice, ki so vajene človeške bližine, kot so gozdni golobi, ki v to okolje, ki ga je oblikoval človek, privabljajo tudi tiste vrste ptic, ki niso vajene živeti v bližini ljudi. Enako velja za londonski živalski vrt, ki je v Regentovem parku, kjer obiskovalec včasih težko loči živali v ujetništvu od tistih na svobodi. Naravna bivališča živali in rastlin v južni Angliji ležijo le nekaj deset kilometrov iz Londona. Ostanke nekoč širnih gozdov, kjer so kralji lovili divjad, najdemo v Windsorju in Eppingu, na obvodnih področjih ob jezerih in rekah pa so še danes gosti gozdovi, mnogi odvisni od toka Temze, ki deli mesto na dva dela. Blizu mesta ležijo tudi področja resav in travnikov na apnenčastih tleh, ki so še posebej bogati z rastlinjem in živalmi in jih je vredno obiskati.

Kraljevski parki v srcu prestolnice nudijo obiskovalcu razmeroma mirno zavetje pred mestnim vrvežem parke skoraj v celoti oskrbuje človek, zato v njih pogosto najdemo tuje in eksotične vrste rastlin in tista vrste živali, ki se ne bojijo človeške bližine, te pa sem pogosto privabijo tudi druge vrste, ki niso vajene živeti blizu ljudi in jih nimamo priložnosti tako pogosto videti. V St. James Park prebivajo nepogrešljivi domači

Seminarska naloga: VELIKA BRITANIJA

vrabci, ki so dovolj drzni, da jedo ljudem iz rok, ter jate golobov, ki priletijo z bližnjega Trafalgarskega trga. Nepričakovani prebivalec tega parka je gozdni golob. Tu jih je ne preganjajo, kot se dogaja drugod po državi, zato so postali izjemno zaupljivi. Tako v St. James Parku kot v Hyde Parku je veliko ribnikov in jezerc, od katerih je najzanimivejše jezero Serpentine, ki se vije ob severni strani Hyde Parka in je polno rib, le-te so hrana obvodnim pticam. Če ga želite raziskati se sprehodite ob robu jezera in še vse okrog jezera Long Water. Med čopastimi racami, divjimi racami in kanadskimi gosmi poiščite snežne jerebice in vodne kokoške. Zgodaj zjutraj lahko včasih vidite sive čaplje, na otočku blizu čolnarne pa gnezdijo veliki čopasti ponirki. Majhni gozdički v Hyde Parku in sosednjih Kensingtonskih vrtovih včasih spomladi gostijo ptice selivke.

Slika 2: Londonski park

-RAZVOJ ANGLEŠČINE

Angleščina je tako po izvorih kot po številih današnjih načinov izgovora po svetu bogata mešanica. Izvira iz skupine germanskih jezikov, iz katere izhajajo tudi drugi sodobni jeziki kot sta nemščina in nizozemščina.

Britanska kolonialna preteklost je izredno razširila rabo angleščine, saj je ne govorijo le na malem otoku, temveč postaja najširše uporaben jezik na svetu. Vsepovsod jo uporabljajo kot jezik kontrolorjev zračnega prometa, je najobičajnejši jezik tehničnih publikacij, v mnogih državah jo poučujejo kot glavni tuj jezik.

STARA ANGLEŠČINA

Pred 5. st.n.št. so v Veliki Britaniji govorili različne keltske jezike. Pravi predhodniki angleščine so se začeli razvijati v 5. Stoletju, ko so keltske pregnali zapovrsti vdori s severnih obal Severnega morja. Zavojevalci so govorili germanske jezike (frizijskega in saksonskega); iz teh jezikov se je razvil jezik anglosasov, stara angleščina. Čeprav se stara angleščina razlikuje od moderne prav tako kot kak tuj jezik, je le-tej zagotovila osnovo za način tvorjenja povedi in za večino kratkih, ne abstraktnih besed, ki se uporabljajo v vsakdanjem govoru. Keltski jeziki so se ohranili na zahodu in severu, vendar so se razvili v valižanski in gaelski jezik.

SREDNJA ANGLEŠČINA

Normanska osvojitve 1066 ni spremenila le vladavine, ampak tudi način razvoja angleškega jezika. Angleščina je postala jezik podjarmljenega ljudstva in ni bila več »narodni jezik«, romanski jezik - normanska francoščina - je bil dvorni jezik, normanizirana latinščina pa upravni, šolski in cerkveni jezik. Vendar so književnost še zmeraj pisali v angleščini, z narečnimi oblikami v raznih predelih države. Največji pisatelj srednje angleščine je bil Geoffrey Chaucer (1345-1400), čigar Caterburyske zgodbe kažejo domet in razno moč vznikajočega jezika.

SODOBNA ANGLEŠČINA

Od poznega 17. Stoletja je uporaba angleščine postala bolj redna in dosledna. Zamisel akademije, kot so jo poznali Francozi, ni bila posebej priljubljena, posamezni znanstveniki in pisatelji pa so poskušali ohraniti »čistost« domačega jezika. Od sredine 17. stoletja dalje se angleška slovnica ni veliko spreminjala. Glagol v tretji osebi ednine se v sedanjiku končal s –s namesto z- eth, splošna uporaba oblike you je prevladala nad edninskim zaimkom thou. Najpomembnejše v zadnjih treh stoletjih je bilo večanje besedišča. Nekatere besede so postale zastarele ali se je spremenil njihov pomen(beseda nice, na primer, je imela niz pomenov, ki jih nima več, quick je pomenilo alive), še veliko več je prišlo v besedišče novih. V poznem 19. stoletju so nova odkritja, izumi in ideje še nadalje razširili besedišče. To se je ujelo z velikim književnim obdobjem, ki je kot resno književno obliko sprejelo roman, pa tudi poezijo, spomine, biografije in politične spise. Akademske raziskave jezikovnih načel so prinesle boljše razumevanje zgodovine in narave angleščine. Odličen prispevek je bil Oxfordski angleški slovar, ki ga je 1879 začel James Murray. V 20. stoletju se je razvoj angleščine nadaljeval. Tehnični napredek je prinesel v besedišče nove besede, starejše pa spreminjal. Pojavila se je, na primer, beseda računalnik, beseda zaslon pa je v povezavi z njim dobila poseben pomen. V slovnici ni bilo mnogo sprememb, pojavila pa se je težnja po opuščanju nekaterih oblik(danes v govoru le redko slišimo pregibno obliko whom). Pomembnejša sprememba je raba they in them namesto zaimka moškega spola v zvezi z besedami dvojnega spola v ednini(na primer person in student).

SIR JAMES MURRAY je bil prvi urednik Oxfordskega slovarja, obkrožen s karticami gesel za monumentalno delo. Po prvem zvezku ki je izšel leta 1884, je Murray predvideval, da bo slovar dokončan v dvajsetih letih. V resnici pa je bil dokončan leta 1928, kakih petdeset let o Murrayevem začetku.

ANGLEŠČINA V SVETU

Shakespearov jezik je bil jezik približno petih milijonov ljudi, britanskega prebivalstva v poznem 16. stoletju. Od takrat se je angleščina razširila po svetu, najprej v severnoameriških kolonijah. Govor zgodnjih naseljencev se je razvil v ameriško angleščino, ki jo od angleščine ločujejo nekatere razlike v besedišču, slovnici in pravopisu. S širjenjem britanskega imperija v 18. in 19. stoletju je angleščina postala jezik držav, kot sta Kanada in Avstralija, večinoma naseljenih s prebivalci britanskega izvora. Angleščina je bila tudi uradni jezik v Indiji, mnogih delih Afrike in drugod. ZDA – angleščino priredili in ustvarili nove, povsem legitimne različice jezika. Izmed angleško govorečih prebivalcev sveta danes le manjšina uporablja britansko angleščino: ocenjujejo, da je tristo milijonom ljudi angleščina prvi jezik, drugi jezik mogoče milijardi, neugotovljivo število ljudi pa se je naučilo kot tuji jezik. Poučevanje angleščine kot drugega ali tujega jezika se je tako v Veliki Britaniji kot drugod močno razširilo in nje pomembno v akademskem in komercialnem pogledu. K mednarodnemu pomenu angleščine je prispeval veznik predvsem angleško govorečih ZDA kot svetovne velesile.

Uporaba po svetu je vplivala na britansko angleščino; vse do normanske osvojitve je hitro prevzemala nove besede in v njenem besedišču so danes besede iz številnih jezikov. Angleščina, ki je nastala konec 14. St. kot mešan in razvijajoč se jezik, ima danes obširno besedišče.

V zadnjih desetletjih je angleščina postala dejansko prvi svetovni jezik, na kar vpliva zlasti razširjanje ameriške tehnologije po vsem svetu in tej ustrežnejšega besedišča. Ne morejo se ga obraniti niti ko so te države dosegle neodvisnost, so angleščino običajno obdržale kot jezik mednarodnih odnosov in sporazumevalni jezik med govorcami z različnimi prvimi jeziki. Ti govorniki so – podobno kot prebivalci veliki svetovni jeziki, ki so imeli včasih v mednarodnem, političnem in kulturnem življenju obširno vlogo, tako zlasti francoščina. Toliko bolj velja to za male jezike, h katerim spada tudi slovenščina. Od srednjega veka je sprejemala številne nemške besede in od 18. St. slovanske, zmeraj bolj zlasti hrvaške in srbske. Za tem je v najnovejšem času prišlo do vdora angleškega besedišča, kar spodbuja občutek ogroženosti slovenske jezikovne samostojnosti in zahteve po njeni ohranitvi.

Zaključek

To temo sva izbrali, zato ker o Veliki Britaniji ne veva veliko. Ko sva začeli sestavljati seminarsko nalogo se nama je zdelo, da jo bova z lahkoto naredili. A seveda ni šlo vse po načrtih. Ker sva pri računalniku še začetnici je bilo treba veliko popraviti in na novo narediti. Ob tem pa sva se veliko naučili in se tudi zelo zabavali. O Veliki Britaniji veva sedaj zelo veliko, pa tudi računalnik nama ne dela več težav. Naslovov nisva označevali, ker nama ni vseč pa tudi nisva znali.

Slika 3: Muzej London

Stvarno kazalo:

G

Graf 1: Količina glavnih pridelkov.....

.....ZGODOVINA.....

S

Slika 1: London gete.....

Viri:

- London(vodnik)
- Družinska enciklopedija